

Oppankringen av «Kielland»

Herr redaktør.

Jen antar at en del av Aftenbladets lesere nå etter hvert begynner å bli lei av å lese om «Alexander L. Kielland». Mer enn ett år er gått, og stadig dukker det opp nye teorier om årsaken til ulykken. Den offentlige rapporten er kommet, og den diskuteres heftig også langt utenfor oljekretser. Jeg regner derfor med en lengre debatt i tiden som kommer, spesielt fordi det i pressen er hevdet at rapporten inneholder regnestykker som er gale og at den også inneholder mange uklare formuleringer. Jeg anbefaler at vedkommende som har sagt dette kommer tilbake til saken og konkretiserer hva som er galt og hva som er uklart, slik at vi som ikke har funnet alle disse feilene kan få et riktig bilde av «hva stabilitet er».

Jeg har arbeidet i over sju år med en Pentagone-plattform. I alle disse årene har jeg betraktet denne type plattform som en av de absolutt sikreste. Det er en påstand jeg drister meg til å hevde den dag i dag, på tross av «Alexander L. Kielland». Dette vil kanskje vekke sterke reaksjoner hos pårørende, noe jeg selv sagt forstår.

Men det jeg ikke kan forstå er at en liten sprekk rundt en hydrofonholder skal være den eneste årsaken til at en slik massiv stålkonstruksjon skal gå så fullstendig «i kne». Jeg har tilbrakt mange døgn i full orkan (over 90 knop) om bord i en Pentagone-plattform, og jeg har mange ganger sett hvor fantastisk den oppfører seg i bølgehøyder på over 20 meter. Aldri har en ankerwire

hadde et bestemt inntrykk av at dette ble nøye vurdert sammen med alle andre tekniske data som var samlet.

Norges Skipsforskningsinstitutt har utarbeidet to rapporter med analyse av «Alexander L. Kielland»s ankersystemer. Disse rapportene inneholder, så vidt jeg kan se, lite informasjon som direkte belyser dette forholdet.

Kreftene i DI ankerwiren må helt sikkert ha vært høyere enn de normalt ville ha vært dersom plattformen i tillegg hadde vært oppankret med de to ankerwirene på C-søylen. Det tenkes her spesielt på vind og bølger som virker i området 220°-275°, m.a.o. inn mot C og D søylen. Ankerkreftene som normalt ville ha blitt overført til stagene som går mellom C-søylen og de to andre søylene (A og E) er i stedet overført til stagene DE og D6. DE-staget har mest fått strekkspenninger, mens D6-staget har fått en del bøyespenninger og vripenninger som det sannsynligvis ikke ville ha fått ved normal oppankring. De nedre stagene er spesielt konstruert for å ta opp direkte strekkspenninger fra ankerwirene. Konstruktøren av plattformen har, så vidt jeg kjenner til, ikke anbefalt annet enn 10 punkts ankring.

Dersom man forutsetter at rapporten har rett i at det kan ha vært sprekk i hydrofonholderen allerede før riggen kom i operasjon, antar jeg at selv mindre bøyespenninger i dette området har hatt en negativ virkning. Sprekken har fått anledning til å vokse i størrelse fortere enn det

metrisk oppankring var så små at de ikke er tatt med i vurderingen.

Som herr Ikdal gjorde, har også jeg tenkt meget grundig gjennom dette, og hver gang har jeg kommet fram til samme konklusjon. Men i den videre tankegang er vi uenige. Jeg mener at den egentlige ulykkesårsaken befant seg i hydrofonen, men feil oppankring kan meget godt ha framskyndet tidspunktet for ulykken.

Randaberg, 27. april 1981.

Nils Gunnar Gundersen

Samarbeid

Herr redaktør.

Stortingsrepresentant Ole G. Ueland har i Aftenbladet 8. april noen synspunkt på mitt tidligere leserinnlegg som jeg vil gi en sluttreplik.

Han skriver - og mener øyensynlig - at Senterparti-ideene best kan få gjennomslag i det ønskede samarbeid med Kr.F. og Høyre. For Uelands skyld håper jeg at innflytelsen fra Kr.F. og Sp i et tenkt regjeringssamarbeid med Høyre blir så sterk som han tror. - Så sterk at Høyre dreier bort fra den kursen Arbeiderpartiet har holdt - med Høyres støtte. Dette tror jeg er urealistisk. Jeg tror heller at et uavhengig Venstre - utenfor en slik regjering - vil kunne gi direkte og indirekte støtte til sentrums ideene i et forsøk på kursendring.

Ueland snakker om realisme. Han mener følgelig at Senter-

bruket, selv etter fem år i sjøen.

Hvorfor har ikke en lignende ulykke skjedd med andre Pentagone-plattformer som er langt eldre enn «Alexander L. Kielland»? Hvorfor har det ikke skjedd med f.eks. Pentagone 81 (Neptun 7) som er mer enn åtte år eldre. Pentagone 81 har ikke horisontalstag mellom pongtong A og E og skulle være meget mer utsatt for spenninger i stagene B5 og D6 enn de andre Pentagone-plattformene. De har ikke hatt sprekker i hydrofonholderen fra første dagen, vil kanskje noen hevde. Det er riktig, men «denne lille tuen» kan da ikke alene være årsaken til at et slikt «stort lass» kan velte?

I de første dagene etter ulykken tenkte jeg meget over dette. Da jeg fikk høre at «Alexander L. Kielland» over en lengre tidsperiode kun hadde vært oppankret med åtte ankre i stedet for 10, så arbeidet jeg med teorien om at usymmetrisk oppankring med ingen ankerkrefter på søyle C kunne ha vært en av årsakene til havariet. Jeg la, via en tredjemand, fram denne teorien for undersøkelseskommissjonen, og

vokse i størrelse fortære enn den ville ha gjort dersom ankringen hadde vært utført i henhold til konstruktørens anbefaling.

Man skal også være klar over at ankerwirene D1 og B2 har vært hovedwirene som var i bruk under forhaling inn til Edda-plattformen. Det var vanlig praksis å trekke ut «Alexander L. Kielland» fra Edda-plattformen så lenge været var dårlig, en metode som selvsagt er riktig. Jeg kjenner ikke til om kreftene på f.eks. D1 har vært spesielt store, men at de har framkalt unormale bøye- og vridespenninger ser jeg som meget sannsynlig. Størrelsesordenen på disse spenningene er jeg ikke kompetent til å uttale meg om.

Jeg er forberedt på at «de lærde» som har både en mengde teoretiske kunnskaper og i tillegg har datateknologien som hjelpemiddel, vil smile av teorien min og mene den er minst like vanvittig som jeg mener teorien til herr Ikdal om at det var «ankerjettingene» som dro «Alexander Kielland» ned er. Jeg venter at svaret vil være at bøye- og vridespenningene p.g.a. usym-